ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਲਆਰਐਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਵਿਸ਼ਨ ਦਿਆਲ ਰਾਜਪੂਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ.

(2018 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9051-9052)

ਅਕਤੂਬਰ 12, 2018

[ਏ ਕੇ ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ:

ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ (ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ- ਬੇਦਖ਼ਲੀ, ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ/ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ)-) - ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ 27.775/- ਰੁਪਏ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਭਾਵ। 25,000/- ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 25,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਲੱਖ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਐਡਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਡੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹੋਈ: ਐੱਸ. ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ 15 ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਕਸ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1887 ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਗਰਾ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887, ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ix ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸੈਕਸ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੱਕ। । ਲੱਖ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਐਡੀਲ ਦੁਆਰਾ 1 ਲੱਖ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ - ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਘੂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਾਗਨੀਜੇਬਲ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ ਫੋਲਡ ਸੰਸਥਾ, ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ "ਸੰਸਥਾ ਲਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਧੀਕ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ 21 ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਐਡੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਐਡੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908-ਐਸਐਸ ਦੁਆਰਾ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 15 ਅਤੇ 21- ਆਰਜ਼ੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ, ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 - ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015।

ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ:

ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ: ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ- ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ: ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ - ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ,

ਨਿਆਂਇਕ ਯੋਗਤਾ:

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ- ਮਲਕੀਅਤ ਰੱਖੀ ਗਈ: ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ.

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਯਮਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਲੋਂ ਯੂ.ਪੀ. 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37, ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। (4) ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ। ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੂ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ "ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। “ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂ.ਪੀ. 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37 ਦੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ "ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਸੂਟ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, [ਪੈਰਾ 30][72-ਏ-ਈ]

1.2 ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ" ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ 5 ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ. ਅਗਲੀ ਸੋਧ ਨਾਲ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਮਤਭੇਦ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਭਾਜਨ ਰੇਖਾ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀ। ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਉਪਰੋਕਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 30][72-ਈ-H: 73-ਏ]

1.3 ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ। ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸਭ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ. ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ" ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਪਤਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। (ਪੈਰਾ 31||73-ਬੀ-ਸੀ)

1.4 ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਪਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੈ। 1 ਲੱਖ। ਭਾਵੇਂ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 15. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ, ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ 1000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੱਕ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1 ਲੱਖ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਕੇਸ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 1 ਲੱਖ, ਜੋ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤਤਾ ਰਹੇਗੀ। ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਲਕਾਰ ਮਤਭੇਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ

ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਕਤ ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾਪਣ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 35||78-ਡੀ-H]

1.5 ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਲੱਖ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇਹ ਹੁਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ। 1 ਲੱਖ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਪੈਰਾ 36|79-ਬੀ-ਸੀ|

1.6 ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ" ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਸੂਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਜਿਵੇਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 5,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 5,000/- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਰੁਪਏ 25,000/- ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਹੈ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" "ਗਿਆਨਯੋਗ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਆਯਾਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੋਲਡ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦੁਆਰਾ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕਨ- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.7 ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਾਦਾ ਸ਼ਬਦ ਈ.ਏ. ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2) ਸ਼ਬਦ "ਕੋਗਨਿਜ਼ੇਬਲ" "ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟਸ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਸੰਸਥਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਕੋਗਨਿਜ਼ੇਬਲ' ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਉਭਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੂਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 'ਸੰਸਥਾ ਲਈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। . ਪਾਰਸ 42 ਅਤੇ 43][81-ਏ, ਈ, ਐਫ]

1.8 ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 44][81-G]

1.9 ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੋਧ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 46][82-ਐਫ-G]

1.10 ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ 'ਕੋਗਨਿਜ਼ੈਂਸ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ, ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ", ਤਾਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ। [ਪਰਾ 46|182-G-H: 83-ਏ]

1.11 ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ 25,000/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੱਲੋਂ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015, 25,000/- ਦਾ ਅੰਕੜਾ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ ਐਕਟ), 2015 ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। (ਪੈਰਾ 47|83-ਬੀ-ਸੀ)

1.12 ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਯੂ.ਪੀ. ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ ਐਕਟ), 2015 ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ.07.12.2015, ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਆਈ.ਸੀ. ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ. ਪੈਰਾ 47|83-ਸੀ-ਡੀ]

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿ. ਐਮ.ਪੀ.ਗੁਪਤਾ (2004) 2 ਐਸਸੀਸੀ 349 2003 (6) ਐਸuppl. ਐਸਸੀਆਰ 541; ਐਸ ਐਸ ਬੋਲਾ v. ਬੀ.ਡੀ. ਸਰਦਾਨਾ, (1997) 8 ਐਸਸੀਸੀ 522 [1997] 2 ਐਸuppl. ਐਸਸੀਆਰ 507: ਸੁਭਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2003) 1 ਐਸਸੀਸੀ 506: [2002] 4 ਐਸuppl. ਐਸਸੀਆਰ 65: ਭਾਜੀ ਬਨਾਮ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ, (2003) 1 ਐਸਸੀਸੀ 692 [2002] 5 ਐਸuppl. ਐਸਸੀਆਰ 116 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਪੰਕਜ ਹੋਟਲ ਬਨਾਮ ਬਾਲ ਮੁਕੁੰਦ, (2018) 1 ਏਐਲਜੇ 2017- ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ।

ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਟੂਲਨ ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਸਸੀਸੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 278 ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਐਮ.ਪੀ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਸੰਗਮ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1975 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 425- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2.1 ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। . ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਸੂਟ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 50][84-ਈ-ਐਫ]

2.2 ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸੰਸ਼ੋਧਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਛੋਟੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੇਅਰਥ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਨੂੰ ਅਸਫ਼ਲ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਅੱਗੇ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 56][88-G-H: 89-ਏ-ਡੀ]

2.3 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਵੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 57][89-ਈ]

2.4 ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ। [ਪੈਰਾ 59 ਅਤੇ 61][90-ਬੀ, ਡੀ]

ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ ਏIR 1954 ਐਸਸੀ 340: [1955] ਐਸਸੀਆਰ 117; ਆਰ.ਐਸ.ਡੀ.ਵੀ. ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ v. ਸ਼੍ਰੀ ਵਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ (1993) 2 ਐਸਸੀਸੀ 130: [1993] 1 ਐਸਸੀਆਰ 455; ਹਰਸ਼ਦ ਚਿਮਨ ਲਾਲ ਮੋਦੀ ਬਨਾਮ. ਡੀਐਲਐਫ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਿਟੇਡ (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 791: 20071 4 ਐਸਸੀਆਰ 150; ਸੁਭਾਸ਼ ਮਹਾਦੇਵਾਸਾ ਹਬੀਬ ਵੀ. ਨੇਮਾਸਾ ਅੰਬਾਸਾ ਧਰਮਦਾਸ (2007) 13 ਐਸਸੀਸੀ 650: 2007 4 ਐਸਸੀਆਰ 150-ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਤੇਜੁਮਲ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸਰਫਰਾਜ਼, 2017 (121) ਏਐੱਲਆਰ 392 ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੀਰਾਲਾਲ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀਨਾਥ ਅਤੇ ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 634, ਬਹਿਰੀਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਜੇ. ਪੱਪੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ (1962) ਐਸਸੀ 199: [1962] ਐਸਸੀਆਰ 747- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 07.12.2015, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 62][90-ਈ]

4. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੰਨਾ 48][83-ਐਫ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

2016 ਦਾ ਐਸਸੀਸੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰ. 278	ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	2 ਲਈ
(2018) 1 ਏਐਲਜੇ 2017	ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ	2 ਲਈ
ਏਆਈਆਰ 1975 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 425	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	31 ਲਈ
[2003 6 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 541	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	41 ਲਈ
[1997] 2 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 507	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	44 ਲਈ
[2002] 4 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 65	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	45 ਲਈ
[2002] 5 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 116	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	45 ਲਈ
[1955] ਐਸਸੀਆਰ 117	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	50 ਲਈ
[1962] ਐਸਸੀਆਰ 747	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	52 ਲਈ
[1993] 1 ਐਸਸੀਆਰ 455	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	53 ਲਈ
[2007] 4 ਐਸਸੀਆਰ 150	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	54 ਲਈ

2017 (121) ਏਐੱਲਆਰ 392 ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ 58 ਲਈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9051- 9052

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 07.12.2016 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2016 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰ. 404 ਅਤੇ 407

ਏ ਕੇ ਸਿੰਗਲਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸਿਧਾਰਥ ਮਿੱਤਲ, ਨਯਨ ਨੇਪਾਲ, ਕੇ. ਸਿੰਘਲ, ਪੰਕਜ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵਾਂਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਕਨੁਈਆ ਸਿੰਘਲ, ਐਸ.ਯੂ. ਖਾਨ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਜੈਨ, ਐਸ.ਕੇ. ਤਿਆਗੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ. 1. ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ), ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬੇਦਖ਼ਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉਠਿਆ ਹੈ, ਉਹ 22.10.2016 ਨੂੰ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਸੂਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

2. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਹਨ:-

ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਾਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2008 ਦਾ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ, ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 05.04.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਾਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 2010 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1। ਇੱਕ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ 25,000/- ਰੁਪਏ ਸੀ, ਨੂੰ 25,000/- ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1 ਲੱਖ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐੱਫ. 07.12.2005 ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਭਾਵ 27,775/-, ਨੇ 22.10.2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ, ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ (ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪਟੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1 ਲੱਖ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

22.10.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 07.12.2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 07.12.2015, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 27,775/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਦੁਆਰਾ ਜੱਜ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ 2016 ਦੇ ਐਸਸੀਸੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 278 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਟੂਲਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ 29.08.2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

3. ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਸਿੰਗਲਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 07.12.2015 ਨੇ ਸਿਰਫ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਯੂ. ਖ਼ਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 07.12.2015, ਸ਼ਬਦ "ਗਿਆਨ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਸੂਟ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1 ਲੱਖ। ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਪੰਕਜ ਹੋਟਲ ਬਨਾਮ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਬਾਲ ਮੁਕੁੰਦ, (2018) 1 ਏਐਲਜੇ 2017. ਧਾਰਾ 21(2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੈਗੂਲਰ ਜੱਜ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਸੂਟ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਨੂੰ 1 ਲੱਖ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

5. ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਤੋਂ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

i ਕੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸੰਸਥਾ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। 07.12.2015 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੱਕ 1 ਲੱਖ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ/ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਬਕਾਇਆ?

ii. ਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 25,000/-ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ.08.02.1991 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਸੂਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੂਟ। 1 ਲੱਖ?

Iii. ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ) ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ) ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ਜ਼ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 22.10.2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ?

6. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ।

7. ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ (1) ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ, ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਅਤੇ (ii) ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887, ਦੋ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 01.07.1887. ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ, ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਮੁਨਸਿਫ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਜੱਜ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ, "ਸੂਬਾਰਡੀਨੇਟ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਸਿਵਲ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਮੁਨਸਿਫ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. 1991 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 17 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ:-

"19(1) ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

8. ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਮੁਨਸਿਫਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"[25.11] ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁਨਸਿਫ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। , 1887 ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੁਪਏ।)

(2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ) ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ, ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ.

ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ (4) ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਰਥ ਕੁਹਾੜਾ ਹੈ।

[(3)]xxx]

(4) ਜਿੱਥੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਰੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕੀ ਉਹ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।"

9. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਟਾਊਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਪਿਤ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1887 ਨੂੰ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ" ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਦਾਲਤ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਲਕੱਤਾ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1882 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1887 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕੋ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਸਨ, ਭਾਵ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ

ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ। ਸੂਬਾਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1887 ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ: -

"ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਉਣ ਯੋਗ ਮੁਕੱਦਮੇ, 1865 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6, ਐਕਟ XI ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਬਾਂਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਲਈ, ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਲਈ ਸੰਪਤੀ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ, ਜਾਂ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਮੰਗ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ" ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 586 ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ" 1865 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸਯੋਗ, ਅਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਚਾਹੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਤਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਅਪੀਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ (ILR 3 ਸਾਰੇ 66), ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1882 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਅਤੇ 19 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ, ਖਾਸ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ 1865 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6, ਐਕਟ XI ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ; ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਿੱਸੇ..... ਭਾਰਤ, 1886, ਭਾਗ V, ਪੰਨਾ 8." ਦਾ ਗਜ਼ਟ"

10. ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਨੇ "ਸਮਾਲ ਕਲੇਮਜ਼ ਕੋਰਟ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

"ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁਦਰਾ ਰਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਖਾਤਿਆਂ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਛੋਟੇ-ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ; ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

11. ਵਸਤੂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਤੇਜ਼ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਰਡਰ L ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਸੀ.P.ਸੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ

ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਸਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਆਰਡਰ ਐਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"1. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਪਬੰਧ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ 9) (ਜਾਂ ਬੇਰਾਰ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਲਾਅ, 1905 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਣਗੇ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ [ਉੱਥੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ], [ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ [ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ] ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ] ਜੋ ਕਿ xay-

(ਏ) ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਜਿੰਨਾ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ-

(i) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਤੋਂ ਛੱਡੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮੇ;

(ii) ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਅਮਲ;

(ii) ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਹੁਕਮ:-

ਆਰਡਰ II, ਨਿਯਮ 1 (ਸੂਟ ਦਾ ਫਰੇਮ);
ਆਰਡਰ X, ਨਿਯਮ 3 (ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ);
ਆਰਡਰ XV, ਨਿਯਮ 4 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:
ਆਰਡਰ XVIII, ਨਿਯਮ 5 ਤੋਂ 12 (ਸਬੂਤ);
XLI ਤੋਂ XLV (ਅਪੀਲ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼;
ਆਰਡਰ XLVII, ਨਿਯਮ 2, 3, 5, 6, 7 (ਸਮੀਖਿਆ);
LI ਆਰਡਰ ਕਰੋ।"

12. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ III "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

15. ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ- (1) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(2) ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। .

(3) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਾ ਕੁਹਾੜਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ"

13. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 (1972 ਦਾ ਯੂ.ਪੀ. ਐਕਟ ਨੰ. 37) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ U.P. 1972 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37, ਜੋ ਕਿ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ:-

"ਪ੍ਰੀਫੈਟਰੀ ਨੋਟ-ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ। (1) ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਦੀ ਧਾਰਾ 20(6) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਯੂ.ਪੀ. ਉਰਹਾਨ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਟਿੰਗ, ਰੈਂਟ ਐਂਡ ਇਵੀਕਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1972 (1972 ਦਾ ਯੂ.ਪੀ. ਐਕਟ XIII), ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਧਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਸਵਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ 1972 ਦੇ ਯੂ.ਪੀ. ਏਈਟੀ XIII ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1887 ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੋਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਇਮਾਰਤਾਂ ਜੋ 1972 ਦੇ ਯੂ.ਪੀ. ਐਕਟ XIII ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 5,000 (ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 2,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਬੈਠੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੱਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਝੂਠ ਬੋਲੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14. ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (4) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ: -

"(4) ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ;"

15. 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 15, ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦੀ ਧਾਰਾ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਯੂ.ਪੀ. 1972 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

2. ਧਾਰਾ 1887 ਦੇ ਐਕਟ IX ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਸੋਧ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ 15, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ:

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ "ਇਮਾਰਤ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ (4) ਵਿੱਚ ਹੈ।

3. 1887 ਦੇ ਐਕਟ IX ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੀ ਸੋਧ। ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ:

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।"
4. 1887 ਦੇ ਐਕਟ IX ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੋਧ।- ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਛੇਦ (4) ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਛੇਦ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ:

"(4) ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਪਰ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਇਮਾਰਤਾਂ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਛੱਤ ਵਾਲਾ ਢਾਂਚਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਗੀਚੇ ਸਮੇਤ), ਗੈਰੇਜ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਘਰ, ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਫਿਟਿੰਗਸ ਅਤੇ ਫਿਕਸਚਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਨੰਦ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਚਿਪਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

16. ਇਕ ਹੋਰ ਸੋਧ, ਜੋ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. 1972 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37 ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ:-

5. 1887 ਦੇ ਐਕਟ XII ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਸੋਧ।- ਧਾਰਾ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ 25, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ-

(1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ-ਨੰਬਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਵੀਸੋ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ:

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦਾ ਅਰਥ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

(ii) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ-ਨੰਬਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ:

"(2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਆਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ-ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ "ਇਮਾਰਤ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਹੈ।

(3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

17. ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੁਨਸਿਫ਼ਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ [ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ] ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ [ਹੁਣ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਵਜੋਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਖਾਸ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਮੁਨਸਿਫਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼

ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਐਕਟ. ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 25(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਜਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ, ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ), ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ।

18. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਵਿੱਚ, ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਅਤੇ (3) ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. 1991 ਦਾ ਐਕਟ 17 ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 15.01.1991-

"(2) ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਾਰਨ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ- ਇਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਲਾ (4) ਵਿੱਚ ਹੈ।

19. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 07.12.2015, ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19, ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ: -

"ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਅੱਗੇ। ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1887 ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ -1887 ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ।

ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਣਤੰਤਰ ਦੇ 66ਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

ਅਧਿਆਇ-1

ਮੁੱਢਲਾ

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,

(2) ਇਹ ਪੂਰੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਫੈਲੇਗਾ।

ਅਧਿਆਇ-11

ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਦੀ ਸੋਧ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ-1887

2. ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ-1887 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, -

(ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ "ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ "ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(ਬੀ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ "ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ -

(ਏ) "ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ "ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(ਬੀ) "ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਪੱਚੀ ਲੱਖ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਗੇ।

ਅਧਿਆਇ-III

ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਸੋਧ

4. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ, -

(ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ "ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(ਬੀ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ "ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

20. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੱਜ, ਸਮਾਲ

ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਯੂ ਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਲੱਖ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐੱਫ. 07.12.2015, 2010 ਦਾ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਸੂਟ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਾਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 22.10.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ। 21. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪਟੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 07.12.2015, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

22. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨ ਹਨ:-

"...ਜੱਜ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 29.08.2016 ਦੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2016, ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਟੂਲਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 25,000/- ਤੋਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲਾ ਐਸਸੀਸੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਏਗਾ। (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇੱਕ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਏ ਹੋਣਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ-1, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸੋਧਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ।

ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਸਸੀਸੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਹੈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ..."

23. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ:-

ਅੰਕ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2

24. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੂਬਾਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 15(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੂਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 21,175/- ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਾਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 27,775/- ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 2010 ਦੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

25. ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 07.12.2015 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ.

26. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਟੂਲਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ).

27. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 44,000/- ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਨੇ 24.05.2016 ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ, ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸੰਸਥਾ" ਸ਼ਬਦ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. 07.12.2015, ਸਗੋਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 44,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਯੂਪੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਕਿ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ।

28. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਉਸਨੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਵਿੱਚ 30.08.2017 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ

ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 171 ਅਤੇ 172 2017, ਪੰਕਜ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਾਲ ਮੁਕੁੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਪੰਕਜ ਹੋਟਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 07.12.2015. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਜੇ ਸ਼ਰਮਾ ਉਰਫ਼ ਪਿੰਟੂ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਦੂਆ ਉਰਫ਼ ਟੀਟੂ, 2017 ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੁਕਸ ਨੰਬਰ 76, 13.07.2017 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

29. ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ, ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਸੂਟ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। 07.12.2015, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, ਯਾਨੀ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਯੋਗ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

30. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯੂ.ਪੀ. 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37, ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। (4) ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ। ਯੂ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ। 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 37 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ "ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ 1972 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੰਬਰ 37 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਾਏ ਸਨ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਸੀ "ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਸੂਟ", ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ "ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਸਿਵਲ

ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਪਟੇਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਮਤਭੇਦ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਭਾਜਨ ਰੇਖਾ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖ਼ਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

31. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ" ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਪਤਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬੇਅੰਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਐਮ.ਪੀ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ. ਸੰਗਮ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1975 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 425। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਲ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਪੀ. ਐਕਟ ਨੰ: 37 ਆਫ 1972 ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. 1973 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 19 ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪ ਧਾਰਾ ਜੋੜ ਕੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4), ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 8, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"5. 1973 ਦੇ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ ਸੋਧ ਐਕਟ (1973 ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ ਨੰ. 19) ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ, ਅਰਥਾਤ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"ਜਿੱਥੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ, ਸੂਬਾਈ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ

ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।"

1973 ਦੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 (3) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) 20 ਸਤੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ 1972 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ।

6. ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4111 (8)/VII-ਏ-580/72, ਮਿਤੀ 22 ਸਤੰਬਰ, 1972, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਮਿਤੀ 30-9-72, ਭਾਗ 1 (ਪੰਨਾ 5252), ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧੀਨ:

"ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਐਕਟ IX) ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1972 (ਯੂ.ਪੀ. ਐਕਟ ਨੰ. 37) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1972) ਅਤੇ 23 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 (8) 69-ਨਿਆਯਾ (ਕਾ-2) ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੂਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ਜ਼, ਬਰੇਲੀ, ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ, ਮੇਰਠ, ਗੋਰਖਪੁਰ, ਅਲੀਗੜ੍ਹ, ਕਾਨਪੁਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਵਾਰਾਣਸੀ, ਆਗਰਾ, ਲਖਨਊ, ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼, ਲਖਨਊ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ।

7. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ 22 ਸਤੰਬਰ, 1972 ਮਿਤੀ 22 ਸਤੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗਜ਼ਟ, ਭਾਗ I, ਮਿਤੀ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1972 (ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 5973) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। :

"ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਐਕਟ XII) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, (ਯੂ.ਪੀ. ਐਕਟ ਨੰ. 37 ਆਫ਼ 1972) ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹਨ।"

8. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 525 ਮਿਤੀ 25-10-1972 ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ "ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 (ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। IX ਦਾ 1887), ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ) ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ।"

32. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"11. ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ ਸੋਧ ਐਕਟ 1972 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਪਟੇ 'ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਦਖ਼ਲੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਤਾਂ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੋਗ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀਮਾ ਬਣੀ ਰਹੀ, ਇਹ ਸੀਮਾ ਧਾਰਾ 15(2) ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਧਾਰਾ 15(3) ਵਿੱਚ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(2) ਅਧੀਨ 1,000। ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 5,000। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਯੂ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 15(3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1972. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22 ਸਤੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰੇਲੀ, ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ, ਮੇਰਠ, ਗੋਰਖਪੁਰ, ਅਲੀਗੜ੍ਹ, ਕਾਨਪੁਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਵਾਰਾਣਸੀ, ਆਗਰਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ , ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼, ਲਖਨਊ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। 5,000 ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ (ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ)। ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ 25-10-1972 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ (ਜਿਥੋਂ ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਹੋਇਆ ਹੈ) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ ਦਾ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। 5,000 ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 5,000 ਫਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦੇ

ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 25(2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ "ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ"। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸਾਬਣ ਫੈਕਟਰੀ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਪੀ. ਸ਼ਾਂਤਰਾਜ [ਏਆਈਆਰ (1965) ਐਸਸੀ 1449 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। 1973 ਦਾ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਤਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ". ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਟੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੈ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਊਂਟ ਸੁੱਖਾ ਬਨਾਮ ਰਘੂਨਾਥ (ਏIR 1917 ਏll. 62) ਵਿੱਚ; ਡੀ.ਡੀ. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ (ਏਆਈਆਰ 1935 ਸਾਰੇ 690); ਬਾਦਲ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡੇ (ਏIR 1929 ਸੀਏ। 354); ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਕੇਸ਼ਵਰ ਲਾਲ (ਏਆਈਆਰ 1923 ਪੈਟ 49) ਅਤੇ ਨਰਾਇਣ ਸੀਤਾਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਗੂ [(1907) ਆਈਐਲਆਰ 31 ਬੋਮ 314)] ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ। ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ 'ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ' ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

33. ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

34. ਕੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ? 1 ਲੱਖ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਸੀ,

ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। 1 ਲੱਖ? ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਹਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

35. ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ 'ਤੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਸੂਟ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਪਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੈ। 1 ਲੱਖ। ਭਾਵੇਂ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 15. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ, ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕੀਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ 1000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੱਕ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1 ਲੱਖ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 1 ਲੱਖ, ਜੋ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤਤਾ ਰਹੇਗੀ। ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਭੇਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਕਤ ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾਪਣ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

36. ਪੰਕਜ ਹੋਟਲ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਉਹ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੋਣਾ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 1 ਲੱਖ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1 ਲੱਖ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇਹ ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। 1 ਲੱਖ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਦੋਂ

07.12.2015 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। 1 ਲੱਖ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਸੋਧ ਵੱਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਾਂਗੇ।

37. ਪੰਕਜ ਹੋਟਲਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ।

38. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ" ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੀ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਜਿਵੇਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 5,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (2) ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 5,000/- ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਹੈ " ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਯੋਗ ਹੋਵੇ।" "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਯੋਗ" ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

39. ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ "ਕੋਗਨਿਜ਼ੈਂਸ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਗਿਆਨ-

(1) ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ; ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ,

(2) ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ।

40. ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦੁਆਰਾ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕਨ "ਕੋਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"ਜਾਣਕਾਰੀ।- ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਗਿਆਨ; ਨਿਆਂਇਕ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ; ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਆਯਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ: ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ। "ਜਾਣਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ.....

41. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ (2004) 2 ਐਸਸੀਸੀ 349, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ.ਗੁਪਤਾ, ਨੂੰ "ਜਾਣਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਗਨਿਜ਼ੈਂਸ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

10. ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਕੋਗਨਿਜ਼ੈਂਸ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਜਾਂ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ" ਜਾਂ "ਕਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ", ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ। ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।

42. ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2) ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧ "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਯੋਗ ਹੋਣਗੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। "ਗਿਆਨਯੋਗ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਆਯਾਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੋਲਡ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਪੰਕਜ ਹੋਟਲਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਯੂਪੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਅਤੇ "ਸੰਸਥਾ ਲਈ" ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥਾਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(2) ਸ਼ਬਦ "ਸਮਝਣਯੋਗ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟਸ" ਜੋ "ਸੰਸਥਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਸ਼ਬਦ "ਕੋਗਨਿਜ਼ੇਬਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 15(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਉਭਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 1887 ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਨਿਆਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2015 ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

43. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ

ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ "ਸੰਸਥਾ ਲਈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

44. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਐਸ.ਐਸ. ਬੋਲਾ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਡੀ. ਸਰਦਾਨਾ (1997) 8 ਐਸਸੀਸੀ 522, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ। ਪੈਰਾ 176 ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"176..... ਪਰ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਸਦੀ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ.

45. ਸੁਭਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2003) 1 ਐਸਸੀਸੀ 506 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਹੱਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੱਲ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਜੀ ਬਨਾਮ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ, (2003) 1 ਐਸਸੀਸੀ 692 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ:-

"II. ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਥਿਤੀ, ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਨੁਮਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਭਾਰ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਾਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜਸਟਿਸ ਜੀਪੀ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆ, 8ਵੀਂ ਐਡ., 2001, ਪੰਨਾ 206- 09.)

46. ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਬਿਆਨ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੋਧ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਸੰਸਥਾ" ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ "ਕੋਗਨਿਜ਼ੈਂਸ" 15 ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਟ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਲ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, "ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ", ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

47. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ 5,000/- ਰੁਪਏ 25,000/- ਰੁਪਏ, ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015, 25,000/- ਦਾ ਅੰਕੜਾ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ ਐਕਟ), 2015 ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਲਘੂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ 25,000/ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਯੂ.ਪੀ. ਸਿਵਿਲ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ ਐਕਟ), 2015 ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ.07.12.2015, ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ. ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਹੋਟਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 07.12.2015 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

48. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਕਜ ਹੋਟਲਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਸਿੰਗਲ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕੋਰਸ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰ.3

49. ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ 22.10.2016 ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਦਾਲਤ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"21. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼। -(1)) ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਨਿਆਂ ਦਾ।

[(2) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

(3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।]"

50. ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਿਆਂ। ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਸੂਟ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ 340, ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 21, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਸੂਟ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"..... ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਤੇ 99 ਅਤੇ ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ, ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਮੋਂਗੀਰ, ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

51. ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ

ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੇ 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

11 ਇਹ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਸਾਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਾਂਝੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੈ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। , ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੂਟ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

12. ਇਸਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ? ? ਤਿੰਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੂਟ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਕੇਲੂ ਅਚਨ ਬਨਾਮ ਚੇਰੀਆ ਪਾਰਵਤੀ ਨੇਥੀਅਰ ਮੂਲ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਮਦੇਓ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਨਰਾਇਣ। ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਸਹੀ ਹੈ।

52. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਏਆਈਆਰ (1962) ਐਸਸੀ 199, ਹੀਰਾਲਾਲ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀਨਾਥ ਅਤੇ ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 634, ਬਹਿਰੀਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਜੇ.ਪਪੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

53. ਇਹ ਅਦਾਲਤ (1993) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 130, ਆਰ.ਐਸ.ਡੀ. ਵੀ. ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਵਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੈਰੇ 7 ਅਤੇ 8 ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

7. ਇਹ ਅੱਗੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬੰਬਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

(i) ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ii) ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ,

(iii) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ।

8. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਨਿਆਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ 10,00,000 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।"

54. (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 791 ਵਿੱਚ, ਹਰਸ਼ਦ ਚਿਮਨ ਲਾਲ ਮੋਦੀ ਬਨਾਮ ਡੀਐੱਲਐੱਫ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਟਿਡ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

30. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ (i) ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; (ii) ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਅਤੇ (iii) ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ix ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਕਨੂੰਨ, ਚਾਰਟਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ, ਇਹ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

55. ਦੁਬਾਰਾ (2007) 13 ਐਸਸੀਸੀ 650 ਵਿੱਚ, ਸੁਭਾਸ਼ ਮਹਾਦੇਵਾਸਾ ਹਬੀਬ ਬਨਾਮ ਨੇਮਾਸਾ ਅੰਬਾਸਾ ਧਰਮਦਾਸ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਪੈਰਾ 34, 37 ਅਤੇ 41 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"34. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੂਇੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਐਕਸ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1976 ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਹਾੜਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.....

37. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, 1976 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 104 ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਫ਼ਰਮਾਨ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀਰਾਲਾਲ ਪਟਨੀ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਨਾਥ ਅਤੇ ਬਹਿਰੀਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਮਿਟੇਡ v. P.J. ਪੱਪੂ 4. ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 21-ਏ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤਰੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ।

41. ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1971 ਦੇ ਓ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 61 ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਹ ਉਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਉਠਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਗਠਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ. ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਸਫਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

56. ਹੁਣ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ 22.10.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸੰਸ਼ੋਧਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਛੋਟੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੇਅਰਥ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਨੂੰ ਅਸਫ਼ਲ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ।

57. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਵੀ ਹੈ।

58. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2016 ਦੀ ਐਸਸੀਸੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 305, ਤੇਜੁਮਲ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ। ਸਰਫਰਾਜ਼, 2017 (121) ਏਐੱਲਆਰ 392. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 12.08.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰ.ਐਸ.ਡੀ.ਵੀ. ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਵਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ ਭਾਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

59. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰ.ਐਸ.ਡੀ.ਵੀ. ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

60. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਜੁਮਲ ਬਨਾਮ ਵਿਚ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ. ਮੁਹੰਮਦ. ਸਰਫਰਾਜ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

61. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ।

62. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. 07.12.2015, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

63. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮਿਤੀ 07.12.2016 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰੋ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate